

3. Смирнов С. Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности / С. Д. Смирнов. – М. : Академия, 2005. – 400 с.
4. Захарова И. Г. Информационные технологии в образовании / И. Г. Захарова. – М. : Academia, 2013. – 192 с.
5. Тихонов В. П. Открытое образование – объективная парадигма XXI века / В. П. Тихонов. – М. : МЭСИ, 2012. – 288 с.
6. Трайнев И. В. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании / И. В. Трайнев. – М. : ФЛП Дашков И.К., 2010. – 320 с.
7. Черних В. П. Фармацевтична освіта України. Роль та завдання самостійної роботи : навч.-метод. посіб. / В. П. Черних, В. М. Толочко, В. А. Георгіянц [та ін.] / За ред. В. П. Черних. – Х. : Вид-во НФаУ, Золоті сторінки, 2003. – 96 с.

БЕЗПЕКА ЛІКУВАЛЬНО-КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ: ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ТА ЇХ РАЦІОНАЛЬНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

С. О. Климишина, К. І. Сметаніна

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Відомо, що лікувально-косметичні лікарські засоби (ЛЗ), космецевтика, є одним з основних резервів росту аптечного ринку в Україні. За оцінками експертів, основними тенденціями розвитку українського косметичного ринку є посилення позицій вітчизняних виробників, збільшення асортименту та кількості косметичних ЛЗ на основі натуральних (рослинних) компонентів, розширення асортименту продукції за рахунок нових торгових марок та збільшення реалізації шляхом прямого продажу через спеціалізовані відділи аптек. Такий сегмент фармацевтичної продукції набуває активного розвитку і впроваджується в аптечну практику.

Сучасні провізори повинні бути обізнані у специфіці космецевтичних препаратів, вміти правильно вибирати з широкого асортименту необхідні конкретному пацієнту ЛЗ та надавати сигнатуру щодо раціонального їх використання, особливо з метою самолікування. Адже не є таємницею, що часом неправильний вибір і застосування лікувально-косметичних засобів провокує небажані (неочікувані) результати.

Окрім того, сучасні вимоги до якості, безпеки та ефективності, що висувуються і до косметичних ЛЗ, потребують чіткого розуміння термінів «косметичний засіб (препарат)», «лікарський косметичний засіб»; особливостей їх використання; основних відмінностей та фармацевтичної опіки.

На наш погляд, стратегією космецевтичної опіки є комплексний підхід до розробки програм по оздоровленню шкіри обличчя та всього тіла. З метою полегшення вибору засобів лікувальної косметики нами була розроблена методика, адаптована до аптечних умов реалізації цієї продукції, що вміщує наступні етапи: визначення типу шкіри; складання діагностичної карти призначень; вибір з широкого спектру ЛЗ препарати індивідуального набору, а також схем і методик їх раціонального використання; опрацювання послідовності проведення процедур для оздоровлення шкіри; подальше регулярне здійснення космецевтичних послуг на засадах зворотнього зв'язку з пацієнтом (сезонне перепрограмування засобів по догляду за шкірою, надання інформації про нові надходження лікувально-косметичних препаратів, мерчандайзинг засобів лікувальної косметики, тощо).

Викладання технології та раціональне використання лікувально-косметичних препаратів інтегрується з суміжними дисциплінами, зокрема, дерматологією, фармакологією, технологією ліків, організації та економіки фармації та ін. Тому кафедрою ОФ та технології ліків ФПДО створені та впроваджені в навчальний процес посібник «Фармацевтична косметологія», який містить найактуальніші на сьогодні знання з фармацевтичної опіки косметичних препаратів, що потребує сучасний провізор – спеціаліст «загальної фармації», який прагне удосконалювати та поглиблювати знання в цій області; та посібник «Основи стандартизації та сертифікації лікарських засобів», в якому висвітлюються основні аспекти рестрації та сертифікації лікарських косметичних засобів з обґрунтуванням перспективи розвитку фармацевтичної космецевтики. Матеріали посібників ґрунтуються та детально розкривають питання, що перш за все викликають зацікавлення провізорів слухачів курсів післядипломної освіти, а також є втіленням більшості тем робочої програми підготовки майбутніх спеціалістів, провізорів-інтернів.